Ч. 13. Субота 18 (31) січня 1903 Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостівах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Предложене в справі австро-угорскої угоди. — Альбанці против реформ. — З Венецуелї.)

На передпослідні засіданю палати панів предложило правительство проєкти законів в справі відновленя митово-торговельної угоди з Угорщиною. Предложеня обіймають:

1) Проєкт закона уповажняючого австрийске правительство заключити митовий і торговельний союз з Угорщиною.

2) Проєкт закона о митовій тарифі разом з загальною митовою тарифою для австро-угорского митового округа.

3) Проєкт закона в справі договора між обома міністрами фінансів в тій цїли, аби оминути подвійне оподаткованє підприємств, розтягаючих свою дїяльність на обі держави, і в кількох инших справах з обсягу безпосередного оподаткованя.

Окрім того правительство предложило сїм проєктів законів о таких фінансових справах, котрі вже управильнено цїсарскими розпорядженями з року 1899: в справі державних нот, видаваня нот 10 коронових і коронових монет, обовязкового введеня коронової валюти, відновленя банкового привілею, управильненя справи 80-мілїонового довгу державного; в справі системи передаваня консумцийних податків від пива, горівки, цукру і нафти. Обіймаючі сї справи части цїсарских розпоряджень з 1899 року перемінено на сїм проєктів законів. Парлямент не буде вже займатись цїсарскими розпорядженями, але сими проєктами законів.

Система передаваня консумцийних податків (Überweisungverfahren) стратить тепер на вартости, бо з ухваленем цукрової конвенциї і контингентованя цукру, оборот цукру, між обома державами вже майже не буде входити в рахунок, а при системі передаваня, як раз оборот цукру грав найбільшу ролю.

Угорскому соймови будуть предложені проєкти законів в справі знесеня податку від транспортів товарів пароходами (на Дунаю) і о задержаню зелїзничого реґуляміну з року 1851. До сих проєктів законів додано також специяльні мотиви.

Сї закони творять підставу будучої торговельної, митової, транспортової і монетарно-політичної спільности обох держав монархії.

Підставою економічної спільности суть: митово-торговельний союз і митова тарифа. Сю послїдну від 20 лїт перший раз наново вредаґовано.

Митово-торговельний союз вставлено тимчасом в дословнім текстї до проєкту закона. В порівнаню з постановами, виданими на підставі цїсарского розпорядженя з 21 вересня 1899, є певна зміна, що відносить ся до установленя пашалїв митового заряду, на чім Австрия зискує до 300.000 К.; о скілько можна як найскорійшого введеня нового постулованя митового і т. д. Лишає ся також тирольский додаток, котрий зразу намірено знести. На час, як довго триває угода, буде знесений оборот млива.

Ветеринарийні постанови мають на цїли не допускати пошестий, особливо помору безрог з Угорщини. Властивою цїлию сего закона є підперти вивіз галицких безрог і худоби до Відня. Після кінцевих постанов, оба правительства навяжуть переговори, аби як найскорше ввести в житє ветеринарийно-полїцийні приписи, оперті на рівній підставі.

Нова тарифа має взагалї на цїли дати сильнїйшу сторону краєвій продукциї, а з другого боку обезпечити австро-угорскі інтереси при переговорах з державами в справі нових торговельних договорів.

Альбаньскі нотаблї і начальники відбули збори в Бойнику, на котрих рішено: недопустити до уживаня в Альбанії жандармів не Альбанців, а так само недопустити до основаня православного консуляту в Іпеку, який має бути заснований в інтересї Росиї, та зма-

13)

СЕРЦЕ СЬВІТА.

(З анґлїйского — Ґ. Райдера Гаґґерда.)

(Дальше).

На хвилю небезпечність була минула, і ми, дякуючи Богу, стискали мовчки один другому руку, але не важили ся анї словечком шепнути до себе. Минуло може десять мінут, як в комнатї зробило ся знову ясно, і показав ся дон Педро а з ним і єго син.

— Десь щезли, — відозвав ся старий, — чорт знає як. Дурний розум тебе взяв ся, що ти їх привів сюди, Жозе. Чи я тобі не казав, що я за ніякі гроші в сьвітї не хочу вже брати на себе смерти якого білого?

— Та я то зробив з мести, не задля гроший, — відповів Жозе.

— Добра менї месть, — сказав на то батько, — месть, за котру мабуть прийде ся наложити головою, хоч би й в сїм краю. Кажу тобі, що скоро їх до завтра не знайдемо і не заткаємо їм рота на віки, то я покину се місце і піду в глубину краю, де нам закони нїчого не вдіють, бо не хочу, щоби мене тут як пса застрілили.

Слухай, Жозе, скажи тим шибеникам, щоби перестали тепер шукати та лягали спати. Відтак зайди тихенько до моєї комнати та підемо до того Індиянина і єго доньки. Коли хочемо з них видушити їх тайну, то треба то нинї зробити, бо я дурний виляпав по пяному перед Анґлїйцем цїлу історию, гадаючи, що він не дочекає того, щоби подав єї дальше.

— Таки так, мусимо то нинї зробити, бо завтра може треба буде втїкати. А що, тату, як они не схотять говорити?

— Знайде ся вже якийсь спосіб, щоби їм язик рушив ся, — сказав на то батько з диявольским усьміхом; — але чи схотять сказати, чи нї, а ми мусимо їм рот замкнути. Ходи!

Минула так година, підчас коли ми стояли в нашій вязници і дрожали від зворушеня, страху і надії. Знов зачули ми, що хтось іде, а відтак шепнув якийсь голос:

— Є ви тут, пане? То я, Люїза.

— Я тут, — відповів я.

— Она потиснула на пружину і панель отворив ся.

— Они вже полягали спати, — шепнула она. — Але до всхід сонця будуть шукати за вами по лїсї і полях. Отже остають ся вам лиш дві можливости, або сидїти тут сховані, може й кілька днів, або зараз втїкати.

— А як же би ми могли втечи? — спитав я.

— Єсть лиш одна дорога а то через капличку. Двері замкнені, але я вам можу показати одно місце, звідки можна до каплички заглянути; звідтам могли би ви зіскочити, бо то не дуже високо. Вікно над вівтарем розбите і ви би могли через него дістати ся до города. Тодї треба би вам як найскорше втїкати. Місяць зійшов а пси привязані, отже коли серце єсть вам прихильне, то може удасть ся вам щасливо втечи.

Я звернув ся до сеньора і сказав:

— Менї здає ся, що в каплици застанемо Індиянина і єго доньку, бо дон Педро і дон Жозе ходили туди перед тим до них. Небезпечність велика, чи зважити ся нам на то?

— А вжеж, — відповів сеньор, — лїпше на щось зважити ся, як тут поволи гинути з голоду, або чекати, аж нас знайдуть і поріжуть. А до того ми ще й їхали так далеко, щоби відшукати того Індиянина, і як би ми тепер не скористали з нагоди, то може би вже й нїколи єї не знайшли.

— А ти що на то, Молясе? — спитав я.

— Я скажу, що сеньор розумно говорить, а менї все одно, бо чи сяк, чи так, а смерть мене не мине.

Тодї повела нас Люїза осторожно через якісь тайні двері і довгий вузкий коритар. Наконець шепнула:

— Стережіть ся. Тут єсть тото місце, з котрого вам треба спустити ся до каплицї, а тут на право суть ще сходи.

Ми пішли попри сходи та зайшли поза якийсь угол, а Люїза все ще нас вела.

За малу хвилинку она подала ся взад і повалила ся на мене та замуркотїла: Матїнко Божа! Страхи! Страхи!

Я вхопив єї сильно за руку і зайшов до малої нижі, яка перед нами показала ся. Звідтам представив ся менї дивний вид: Амвона в каплици була осьвітлена від впадаючого до середини сьвітла місяця і від лямпи, що горіла на каміннім вівтари. В крузї яскравого сьвітла, яке пускала тота лямпа, стояло чотирох людий, а то: дон Педро, єго син, якийсь старий Індиянин і якась дївчина.

гати до того, щоби спірні пасовиска на чорногорскій граници в Мокра - Плянїна дістали ся альбаньскому племени Рукаві.

У Вашинґтонї відбувають ся тепер переговори заступників Анґлії, Німеччини і Італії з повновластником венецуельского правительства Бовеном. Венецуельске правительство відступає в застав на обезпеченє відшкодовань 30 прц. митових поборів в Ля Ґуайра і Пуерто Кабелльо. Надіють ся, що прийде до повного порозуміня. Згадані держави згодили ся, що будуть ослаблювати остроту бльокади відповідно до того, як будуть укладати ся розємні переговори в Вашинґтонї.

Новинки.

Львів дня 30 го січня 1903.

— **Презенту надання цїсарского** на руске приходство при церкви сьв. Варвари, надало міністерство віроісповідань і просьвіти о. Шихови, парохови в Сучаві на Буковинї.

— **Іменованя.** Міністерство просьвіти іменувало дра Густава Рошковского, віцепрезесом комісиї іспитової для теоретичних іспитів державних відділу політичного у Львові.

— **Іменованя.** П. Міністер просьвіти іменував учителя школи видїлової у Львові Тому Марковского головним учителем учит. семінариї в Станиславові.

— **Стан здоровля Впреосьв. Митрополита** Шептицкого трохи поправив ся. При недужім перебувають крім трох братів, також і отець Впреосьвященого, котрий приїхав з Прилбич. Др. Мікулїч сконстатував, що в нозї нема ніякої комплікациї і не знайшов також ніякого боляка на жилах, отже операция показала ся непотрібна; ґанґрена недужому не грозить. Стан здоровля Впреосьвященого есть поважний але не безнадійний; скоро не настануть якісь комплікациї, котрі би заатакували серце, то нема сумніву, що Впреосьв. Митрополит подужає.

— **Конкурси.** Видїл краєвий в Чернівцях розписує конкурс на посаду інжинїра з речинцем до 20 лютого. З посадою получена платня 2800 корон. з правом поступленя на 3000 і 3200 кор. і додатком активальним по 600 кор. Від кандидатів вимагає ся укінченя технїки з II. іспитом державним, непереступленого 40 року житя, знаня нїмецкої і хоч одної з двох других (румуньскої або рускої) краєвих мов. Посїдаючі практику в будівлях водних і дорожних мають першеньство. — Рада міста Львова розписує конкурс на посаду асистента фізикату з речинцем до 16-го лютого. Посада Х. ранґи, а з нею получена платня 2200 кор і додаток на фіякра по 300 кор. річно. — Видїл повітовий в Станиславові розписує конкурс на посаду секретаря з речинцем до 5-го марта. З посадою получена платня 3600 кор., додаток активальний 600 кор. і окремо кошта подорожи і дїєти. Вимагає ся від кандидата вік від 20—30 літ. знанє краєвих мов, укінчені студиї правничі з трома державними іспитами або докторатом і хоч трилїтна практика автономічна або політична.

— **Королївский замок на Вавели.** Член краєвого видїлу др. Верещиньский виїхав оногди до Кракова в справі переговорів з тамошною радою міскою що-до додаткових робіт, які має виконати місто своїм коштом при нових будівлях на Вавели. Ті нові будівлї мають приспішити остаточне усуненє войска з королївского замку.

— **Загар в касарни.** В Новім Санчи лучив ся прикрий випадок. Вояки 20 п. п. числом двайцять кілька положили ся спати в одній компатї, де затопили за скоро комин. Наслїдком того всї вояки загоріли і рано, мимо всїх сиґналів, нїхто з них не вставав. Коли-ж дістались до замкненої компати, очам представив ся страшний вид всї вояки лежали безпритомні. Лиш по довших трудах і ужитю лїчничих средств удало ся одну часть привести до житя, а чотирох вояків відвезено до войскового шпиталю.

— **Забобонність а просьвіта.** Здавало би ся, що европейскі народи, іменно же на заході, вже так дуже просьвітили ся, що забобонність у них, іменно же в тих верствах суспільности, котрі мають претенсию називати ся високо просьвіченими, вже зовсїм щезла. Тимчасом так не есть, як ось показує слїдуючий случай. У Франкфуртї над Меном подав недавно тому один властитель каменицї просьбу до полїциї, щоби ему позволили змінити порядкове число его дому 13 на $11^1/_2$, бо се число 13 есть причиною, що у него нїхто не хоче винаймати помешканя. Кілько разів яка дама з т. зв. висшого стану зайшла до каменицї і стала допитувати ся за помешканєм, не хотїла вже навіть его й оглянути, скоро довідала ся, що камениця має ч. 13. При сїй нагоді показало ся, що і властителї готелїв в сїм містї не означують свої компати числом 13, бо нїхто з гостий не хоче під таким числом мешкати; оно, кажуть нещасливе.— Видко, що і висшим станам треба ще просьвіти.

— **Новомодне розбишацтво.** Петербурґска полїция викрила недавно тому нору, до котрої за помочию дуже елеґантних дївчат ваблено богатых людий з найвисших кругів, щоби їх там обдирати до чиста. Чим хто був висший, тим сьмілїйше его обдирали, в тім переконаню, що він буде мовчати, щоби уникнути скандалу. Таким гостям забирано не лиш гроші, але й золоті годивники, ланцушки, перстенї, спинки, футра та верхне одїнє і майже лиш в сорочцї випускано на улицю. Хтось сьмілївший, видко, дав о тім знати полїциї, а коли она несподївано впала до того дому і зробила там ревізию, знайшла цїлий магазин всїляких річий і дорогоцїнностий. Розбишаки, видко, не перечислили ся в своїм припущеню, бо з пошкодованих нїхто не хоче зголосити ся по свої річи. — В Чікаґо знов нападають розбишаки в білий день на доми. Сими днями ватага розбишаків, зложена з чотирох добре узброєних людий, напала в білий день на господу якогось Роберта Колєра та загрозивши господареви і гостям смертю, змусила всїх тихо сидїти, а відтак зовсїм спокійно забрала господареви уторговані гроші зі стола та повідбирала гроші і всїлякі дорогоцїнности всїм гостям. Якийсь малий хлопець дав знати о тім нападї найблизшій стациї полїцийній. Коли полїцияни надбігли, побачили, що розбишаки як-раз скрутили поза угол на другу улицю. Розпочала ся нагінка за розбишаками, в котрій полїциянам помагали також і люди, що случайно переходили улицею. Нараз один з розбишаків, видко проводир, обернув ся і хотїв стріляти до людий, що за ним гонили, але револьвер не вистрілив і его зловили. Тодї обернули ся і другі розбишаки та почали стріляти в тих, що держали їх проводиря. Полїцияни однакож сховали ся поза зловленого розбишака і три кулї, вимірені до полїциянів, поцїлили та зранили тяжко самого проводиря.

З кождого боку вівтаря піднимали ся тоді, як ще й тепер, два різблені стовпи із сапотового дерева, з ангелами на вершку, а до тих стовпів були привязані той Індиянин і его донька, руками взад, так, що не могли ніяк рушити ся. Мої очи спочили насамперед на дівчині, що стояла найблизше до мене, а хоч еї лице потягнуло ся було від голоду і болю, зі смертельного страху і безсильної злости, то я все-таки поняв зараз, що еї краса могла очарувати Моляса і дон Педра.

Она була Індиянка, але така, якої я доси ще нїколи не видів, бо краска еї тїла була майже біла, а еї темне, кучеряве волосє спадало їй майже по колїна. Лице еї було круглаве і делїкатно викроєне а в нїм сьвітило ся двоє чудесних очий, підчас коли пристаюча до тїла біла еї одїж, що еї вкривала, зраджувала любість еї стрункої стати.

Той старий чоловік то був не хто инший лиш Цібальбай. Він був, так як его Моляс описував, худощавий і високого росту, з сивим волосєм і бородою, з дико палкими очима і орлиним носом; та й дон Педро говорив правду, коли казав, що він подобає на короля. З него здерли були одїж, так, що він був до половини голий, а на чолї, грудех і руках видко було кроваві басамани і синцї, очевидно від того, що его били тростинкою, котра лежала по ломана коло его ніг.

Не трудно було вгадати, хто еї зломив, бо перед старим чоловіком стояв дон Жозе задиханий і обтирав собі піт з чола.

— Той мул не хоче нічого говорити — сказав він по іспаньски до свого батька; — питай дівчину. Она чей скаже, бо видить, як старий збитий.

Тоді дон Педро всунув ся із зелїзної перегороди перед вівтарем, на котрій сидїв, подивив ся своїми бурими очима на дівчину і промовив до неї говором Маїв:

— Люба дитино, чей тобі прикро на то дивити ся. Зроби конець тому і скажи нам, де то місце, в котрім сховано тілько золота.

— Моїм послїдним віддихом приказую тобі, дитино, не говори — відозвав ся Цібальбай. — Не говори, хоч би мали з мене й куснями рвати тїло.

— Мовчи, ти псе — сказав тоді дон Жозе і вдарив его по губах.

— Ох, коби я так була вільна і могла пімстити ся! — застогнала дівчина і стала сїпати шнури, котрими була звязана.

— Лиш не кидай ся так, моя любко, та не сердь ся — глузував дон Жозе. — Пожди хвильку, а відтак будеш могла пімстити ся за себе і свого батька. Коли він не хоче говорити, то знайдемо спосіб, щоби ти нам сказала, лиш я би не хотїв люто з тобою обходити ся, хиба що змусиш мене до того. Ти за красна, за надто красна.

— Що виберемо — звернув ся дон Жозе до дон Педра — горяче чи студене вістре? Кажи, бо менї не стає вже терпцю. Подай но менї мачету. — Ну, друже — сказав він до Індиянина — тепер питаю ся тебе послїдний раз, де есть тота сьвятиня повна золота, про котру ти говорив зі своєю донькою, так, що мій батько то чув?

— Такого місця нема — відповів Індиянин з пересердем.

— Що ти говориш, друже. То може скажеш, звідки тоті малі кусні золота, що ми їх відобрали у того Індиянина, котрий ходив до тебе, та звідки ти маєш отею мачету? — і він показав на меч в своїй руцї.

А то був незвичайно красний меч з каленої міди, котрого ручка мала повид якоїсь женщини з витягненими руками і була з чистого золота.

— Ту мачету дав менї мій приятель — сказав Індиянин. — Я не знаю, звідки він еї взяв.

— Дійстно — сказав на то Жозе з брутальним усьміхом. — Може собі зараз пригадаєш. На, тату, розпали конець мачети над лямпою, а я буду розповідати нашому другови, яку ми зробимо єму і его донцї прислугу.

Дон Педро кивнув головою і держав меч над полумінею, а Жозе тимчасом шептав щось Індиянинови до уха та від часу до часу показував на дівчину, котра зі страху аж майже зімлїла і зсунула ся на землю.

— Чи з вас білих якісь чорти? — відозвав ся наконець старий а з его умученої груди вирвав ся стогін розпуки.

— Зовсїм нї, друже — ми собі добрі люди, але часи тяжкі а ми хочемо жити. Отже послїдний раз, чи поведеш нас на то місце, звідки тото золото і чи лишиш нам тут свою доньку на запоруку для нашої безпечности?

— Нїколи в сьвітї — сказав на то Індиянин — волимо двіста разів тут згинути, як таким людям як ви зрадити старі тайни моєго народу.

— То ви таки маєте якісь тайни. Тату, чи меч розпалений? — спитав Жозе.

— Ще хвилинку, сину — сказав старий і обертав спокійно кінчик в полумінї.

* *

То була сцена, котрій ми придивляли ся, то були слова, котрі ми чули і аж задеревіли.

— Пора вже нам виступити — шепнув сеньор і хотїв вже скакати на долину.

— Може двері отверті — шепнув я до него.

— Хочете туди піти? — спитала Люїза.

— Розумів ся — відповів я. — Мусимо тих людий виратувати, або згинути з ними.

— То бувайте здорові, сеньори. Я зробила для вас, що могла. Нехай вас всї сьвяті хоронять! — І она щезла як тїнь.

Ми зійшли на пальцях по сходах на долину, а двері, як я сподївав ся, були отворені.

Другі розбишаки, побачивши, що стало ся, лишили свого товариша і втекли. Тяжко раненого занесли до шпиталю і там показало ся, що то був — давний поліциян з Шікаґо.

— **Самоубийство.** Ві второк, дня 27 с. м. відобрав собі жите у власнім помешканю в Станиславові „на Гірці" 20-літний Альбін Бойко, телеґрафіст при зелізници, стріливши до себе з револьвера в голову. Причина самоубийства незвістна.

— **В справі кн. Людвики саскої** доносять, що так само і саский король відобрав княгині всі права і титули, які їй належали ся яко жені саского наслідника престола. Тепер давна княгиня остала ся зовсім без імени. Княгиня зі своїм любасом, Жіроном, виїхала до Ментони, і як кажуть, хоче перейти на протестантизм.

— **Завзятий злодій.** Вчера вечером около 8 год. отворили злодії склеп різника Антона Ваґнера при ул. Гродзіцких і забрали кілька полатий солонини та пустились з нею через ул. Скарбківску на Куркову. Поліциян Бакун побачивши двох людий з якимсь пакунком здогадав ся зараз, що то щось краденого, отже приступив до тих людий а они зараз кинули пакунок і втекли. Поліциян наймив якогось чоловіка, котрий мав занести солонини на поліцию і пішов з ним, а переходячи через улицю Гродзіцких, побачив там якесь збіговисько. Приступивши близше довідав ся, що властитель склепу з вуджениною, Ваґнер прихопив злодія, коли той виходив з его склепу забравши повен мішок вудженини. В тім злодію пізнав поліциян Івана Фильманьского нотованого злодія, того самого, що перед хвилею кинув солонину на ул. Скарбківскій і втік. Завзятий злодій не хотів свого дарувати і стративши солонину вернув зараз назад до склепу та хотів відшкодувати ся вуджениною, але не мав щастя; его замкнули зараз до арешту, а вудженину і солонину забрав собі різник назад.

— **Пригода з вовками.** З Румунії доносять про таку пригоду: В Румунії есть звичай, що на йорданьске сьвято ходять перебрані три царі зі звіздою. Такі три царі з чотирома сьвіваками і великою сьвітячою звіздою ішли в згадане сьвято шляхом зелізниці коло стациї Сітлея, аж ось напали їх вовки. Бідні сільскі хлопці не мали при собі нічого лиш палиці і тими зачали боронити ся. Вовки були би без сумніву всіх пожерли, як би не то, що надїхав поїзд а пасажири добачили з далека що діє ся та пішли хлопцям на поміч. А всетаки чотирох хлопців вже не жило а трох страшно покалічевих відвезли до найблизшого шпиталю. Взагалі вовки появили ся тепер в Румунії у великій силі.

— **Загадочна смерть**, о котрій ми вже два рази писали, перестала бути загадочною. Секция тіла помершого Велькера показала, що він помер від чаду. З цілої історії можна вносити, що Врба і Велькер хотіли разом смерть собі зробити і в тій цїли роздобули послідні гроші, наїли ся і напили ся за них, а відтак наклали вугля до печи і поклали ся гадаючи, що вже більше не встануть. Сильнїйший Врба перебув „катастрофу" перебувши инщу, в наслідок котрої віддав все, що з'їв, а слабший Велькер погиб.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелізниць державних** оповіщує: Достава і уставлене рогачок на шляху Львів-Самбір зелізниці державної Львів-Самбір-галицко-угорска границя. Повисшу доставу передала ц. к. Дирекция будови зелізниць у Відни на підставі вислїду переведеної дня 30 грудня 1902 розправи офертової фірмі Стефан Гец і Сини у Відни.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 30 січня. Цїсар приймив вчера на авдиенциї: архіепископа львівского о. Більчевского, маршалка краєвого ґр. Андрея Потоцкого, б. маршалка краєвого ґр. Стан. Баденїго, Ад. Єнджейовича, Дав. Абрагамовича і Волод. Гневоша.

Загреб 30 січня. Вчера відбули ся тут спільні збори хорватских партий опозицийних, на котрі прибули також представителї сторонництв хорватских з Дальматиї і Істриї.

Берлин 30 січня. Німецкий парлямент довершив на вчерашнім засіданю вибору президента палати. Вибрано 195 голосами на 285 голосуючих давного президента п. Баллештрема.

Льондон 30 січня. Анґлія, Німеччина і Італія відкинули жаданє Бовена, аби всі краї, що мають претенсиї до Венецуелї, заключили з нею договори на рівних услівях як ті три держави.

Хвильочку ми порадили ся з собою, а відтак підсунули ся в сумерку тихцем аж до осьвітленого місця коло вівтаря. Жозе держав тепер розпалений меч в руках.

— Диви ся, дитинко, диви ся — сказав він до дівчини, поклепуючи єї по лици — отсим випалю твому батькови хрест на чолї — і він підсунув розпалений кінчик Індиянинови до лиця. В тій хвили вхопив его Моляс з заду з такою силою, що ему аж оружие випало з руки, а я тимчасом обіймив дон Педра так, що він не міг вже рушити ся.

— Смерть вам буде, скоро лиш словом писнете — відозвав ся сеньор і підніс мачету та приложив розпалений кінчик Жозови до грудий так, що одїж поволи зачала на нім тлїти.

— Що зробити з ними обома? — спитав він.

— Убити, так, як они хотіли нас убити — відозвав ся Моляс; — а коли ви того боїте ся, то розріжте мотузє он тому старому чоловікови, нехай він пімстить ся за себе і свою доньку.

— А ти що кажеш, Іґнаціо.

— Менї не забагає ся людскої крови; але задля нашої власної безпечности мусять они оба згинути. На той сьвіт з ними!

Дон Педро зачав тоді зі страху щось бекати так, що годі его було зрозуміти, а дон Жозе, той герой, таки розревів ся і став просити ся, щоби ему дарувати жите, а тимчасом крутив ся з болю, бо конець меча вже пік его.

— Ви анґлійский джентльмен — говорив він крізь сльози — і чей не заріжете чоловіка, що не може боронити ся, як вола.

— Так, як то ви хотїли нас порізати онтам в комнаті — нас, тих, що вас виратували від смерти — сказав ему на то сеньор. — Але таки ваша правда, длятого, що я, як кажете, чоловік благородний. — Молясе, пусти того пса і пробий его зараз, скоро-би він лиш рушив ся і хотів втікати. — Жозе Морено, ви маєте меч при собі, а у мене він також в руці; не хочу вас убивати, але залагодимо тут і тепер нашу справу.

— Чи ти здурів, сеньоре, чи що? — відозвав ся я — радше я сам его забю, як допущу до того.

— Будете поединкувати ся, Жозе Морено, коли вас пущу? — спитав він — чи хочете, щоби вас убити таки на місци там, де стоїте?

— Буду поединкувати ся — відповів Жозе.

— Добре. Пустиж его, Молясе, і держи ніж готовий.

— Спамятайте ся — відозвав ся я знову, але Жозе був вже вільний а сеньор, обернений плечима до дверий чекав на него і держав в руцї індияньску мачету з золотою ручкою в видї женщини.

Жозе розглянув ся, як би хотів змірковати, чи не може куди втечи, але надармо, перед ним була мачета, а заним Моляс з ножем. Десять секунд стояли они так проти себе і не рушались а сьвітло місяця озарило їх. Ми дивили ся на них мовчки. Індиянка підкинула собі волосє з лиця і нахилила ся так далеко, як лиш могла, щоби придивити ся борбі на жите і смерть межи тим, що єї зневажив і мучив а тим благородно вигладаючим білим чоловіком, що виступив із темноти, щоби єї освободити.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).